המלכודת הדיפלומטית שממתינה לטראמפ

written by מאיר בן שבת | 09.11.2026

ההתפתחויות בימים האחרונים מספקות סיבות לא מעטות לדאגה בנוגע לעימות עם איראן. אחת מהן היא הכרזת מחלקת המדינה בוושינגטון על פרס כספי של עד 20 מיליון דולר, לצד אפשרות למקלט מדיני ורילוקיישן, לכל מי שיספק מידע מודיעיני על תוכנית הגרעין האיראנית.

בהנחה שלא מדובר במניפולציה מתוחכמת, ההודעה הזו משדרת דחיפות רבה. היא מעלה תהיות קשות לגבי מידת השליטה המודיעינית של ארה"ב ובעלות בריתה בנושא שנמצא בלב העימות. החשש מפני פריצה איראנית שקטה לגרעין, בחסות אי־הלוחמה והמשא ומתן הנמשכים, איננו מוגזם.

אי אפשר שלא לחבר לכך את הדברים שאמר בנימין נתניהו רק לפני פחות משלושה שבועות, בטקס סיום קורס קצינים בבה"ד 1: "מוג'תבא שחרר את הנצרה, ואיראן מנסה שוב לפתח את פצצות המוות". בהנחה שדברי ראש הממשלה אינם סברת כרס, הם מסבירים היטב את הקמפיין הציבורי שמתנהל באיראן בתקופה האחרונה בהובלת משמרות המהפכה, שמטרתו להכשיר תודעתית את הנשק הגרעיני.

בהתבטאויותיו הפומביות האחרונות משדר הנשיא טראמפ כי הוא אינו מחפש הסלמה צבאית. לדבריו, כל עוד השיחות מתקדמות לא יהיה צורך בחידוש הלחימה. המסר הזה נקלט היטב בטהרן. סוכנות הידיעות האיראנית IRNA פרסמה את דברי הנשיא מסעוד פזשכיאן, שלפיהם המנהיג העליון חמינאי הורה "לסיים את מצב 'לא מלחמה ולא שלום'". פזשכיאן הבהיר לאור זאת כי ניתן לנהל דיאלוג ו"לסיים את הנושא בכבוד".

לפי הדיווחים באיראן, הנסמכים על ראש המודיעין הטורקי איבראהים קאלין, קטאר מתכננת לארח בשבוע הבא פגישה בין סגן הנשיא האמריקני ג'יי די ואנס למזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי באיראן מוחסן רזאיי. לכך בדיוק ייחלו בטהרן.

שעון חדש למריחת זמן

האיראנים מקבלים כעת שעון חדש להתנהלות מול ארה"ב. כל שעליהם לעשות כדי לצלוח את 55 הימים שנותרו עד להשבעת הקונגרס החדש והלעומתי לטראמפ הוא לשחק במשחק שבו הם מצטיינים: מסמוס ומשיכת זמן. התיווך הקטארי והמעורבות הטורקית יסייעו להם בכך. כך גם המתחים בבית הלבן ואווירת הדכדוך שם בעקבות תוצאות הבחירות, לצד הפיחות במעמדה של ישראל, שממילא שקועה כעת עד צוואר בענייניה הפוליטיים הפנימיים.

אין צורך לחדור למוחם של בכירי המשטר בטהרן כדי לנחש את קו המחשבה שלהם. סביר להניח כי הם מזהים את רצף האירועים כשינוי מגמה במאבק ההיסטורי והדתי נגד "השטן הגדול". ההישג חסר התקדים של הגורמים האסלאמיים בבחירות בארצות הברית רק מחזק את התחושה הזו ומעניק לה משנה תוקף.

לאחר שטראמפ הודה במחיר הפוליטי שהמערכה מול איראן גבתה ממפלגתו, הוא ניצב כעת

בפני הכרעה ההיסטורית לגבי אופן סגירת החזית הפתוחה הזו. הוא אמנם ממשיך להתעקש על דרישותיו בנושא הגרעין, והפערים בין הצדדים נותרים גדולים, אך בטהרן מגדילים את הפיתוי שבפניו. הם יאפשרו למתווכים להכביר דיונים סביב נוסחאות מתוחכמות: כאלה שמצד אחד לא יובילו אותו לחתוך את המו"מ, ומצד שני לא יולידו שום הסכם שיגביל אותם בפועל.

"האומה האיראנית הנחילה לטראמפ תבוסה אסטרטגית בשדה הקרב ובמצר הורמוז ותבוסה פוליטית בוושינגטון", כתב בשבוע שעבר מוחסן רזאיי כשנודעו תוצאות הבחירות בארה"ב. הוא לא השאיר את קוראיו להגיע למסקנות לבדם והוסיף: "כל מי שיתעמת עם איראן ישלם את המחיר משדה הקרב ועד לפתח ביתו". בראיית האיראנים, שלב המשא ומתן הנוכחי אמור להסתיים כשהוא מחזק בדיוק את המסר המאיים הזה.

את המענה החד והנכון לכך סיפק טראמפ בעצמו: "אין לך ברירה, אתה חייב לעשות את זה. אי אפשר להרשות לאיראן להשיג נשק גרעיני, אחרת כל מה שאתם רואים כאן יום אחד אולי לא יהיה קיים". לכן, דווקא עכשיו, צריך להתעשת ולהשלים את המשימה.

פורסם בישראל היום, בתאריך 10 לנובמבר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.